

dre stater. I hvilket omfang var den socialdemokratiske Europapolitik - eller mangel på samme - uttrykk for et generelt dansk henholdsvis et specifikt socialdemokratisk fænomen?

Jens Henrik Haahr
Institut for Statskundskab

Matti Wiberg (ed.), *The Political Life of Institutions*. Helsinki: The Finnish Political Science Association, 1991, 344 s.

I løpet av det siste tiåret har interessen for institusjoner og institusjonell analyse vokst betraktelig i samfunnsfagene, også i statsvitenskapen. Ett resultat av atferdsrevolusjonen i politisk forskning etter den andre verdenskrigen var at »institusjonalisme« for mange ble knyttet til alt som var avlegs og bakstrevsk. Nå er imidlertid (ny)institusjonalisme blitt et moteord og en merkelapp mange ulike retninger synes å konkurrere om. Boken *The Political Life of Institutions* vekker derfor en viss nysgjerrighet for den som er interessert i denne utviklingen.

Bak tittelen, *The Political Life of Institutions*, skjuler det seg et festskrift til professor Jaakko Nousiainen. Boken inneholder et forord, en Tabula gratulatoria, tretten kapitler skrevet av finske kollegaer og to kapitler forfattet av utlendinger (Jean Blondel og Tom Bryder). Innholdsmessig dekkes de fleste sentrale politiske institusjoner: Regjering og parlament (herunder et kapittel om interpellasjoner og ett om spørsmål i parlamentet), politiske partier og valg, interesseorganisasjoner, folkebevegelser, utenriks- og sikkerhetspolitikk, og til og med fascistenes oppfatninger om lov og rettsvesen. Bokens substantive innhold motiveres med at professor Nousiainen i sin forskning har vist interesse for alle de viktige politiske institusjonene. Den samme motivasjon gis for bokens tittel. Det ligger i festskriftets logikk at man ikke kan, eller bør, vente en teoretisk enhetlig tilnærming. Dess flere venner og kollegaer den som skal æres har innen ulike fagretninger, dess mer heterogent vil festskriftet gjerne bli. Ihvertfall vil det være tilfelle dersom redaktøren lykkes i den nesten umulige oppgave å integrere de ulike bidragene innenfor en helhetlig ramme. Det har Matti Wiberg neppe prøvd. Forordet er kort - bare en side - og det har ikke et analytisk siktemål.

Kapitlene varierer da også sterkt i sine teoretiske aspirasjoner. Relativt få problematiserer institusjonsbegrepet og setter det inn i en større teoretisk sammenheng. Forfatterne er i ulik grad interesserte i generell analyse av hvordan politiske institusjoner virker, hvordan de oppstår og hvordan de endres. Den mest eksplisitte teoretiske analysen foretas i Hannu Nurmis innledningskapittel »Understanding institutions through theoretical models«, hvor det brukes en spillteoretisk tilnærming. I andre kapitler brukes tildels ulike institusjonelle tilnærminger, men uten at analysen knyttes til institusjonalisme-debatten det siste ti-året.

Sammenfattende kan man derfor si at boken som en helhet slutter seg til en tradisjon i statsvitenskapen hvor politiske institusjoner ses som *studieobjekt*, mer

dre stater. I hvilket omfang var den socialdemokratiske Europapolitik - eller mangel på samme - uttrykk for et generelt dansk henholdsvis et specifikt socialdemokratisk fænomen?

Jens Henrik Haahr
Institut for Statskundskab

Matti Wiberg (ed.), *The Political Life of Institutions*. Helsinki: The Finnish Political Science Association, 1991, 344 s.

I løpet av det siste tiåret har interessen for institusjoner og institusjonell analyse vokst betraktelig i samfunnsfagene, også i statsvitenskapen. Ett resultat av atferdsrevolusjonen i politisk forskning etter den andre verdenskrigen var at »institusjonalisme« for mange ble knyttet til alt som var avlegs og bakstrevsk. Nå er imidlertid (ny)institusjonalisme blitt et moteord og en merkelapp mange ulike retninger synes å konkurrere om. Boken *The Political Life of Institutions* vekker derfor en viss nysgjerrighet for den som er interessert i denne utviklingen.

Bak tittelen, *The Political Life of Institutions*, skjuler det seg et festskrift til professor Jaakko Nousiainen. Boken inneholder et forord, en Tabula gratulatoria, tretten kapitler skrevet av finske kollegaer og to kapitler forfattet av utlendinger (Jean Blondel og Tom Bryder). Innholdsmessig dekkes de fleste sentrale politiske institusjoner: Regjering og parlament (herunder et kapittel om interpellasjoner og ett om spørsmål i parlamentet), politiske partier og valg, interesseorganisasjoner, folkebevegelser, utenriks- og sikkerhetspolitikk, og til og med fascistenes oppfatninger om lov og rettsvesen. Bokens substantive innhold motiveres med at professor Nousiainen i sin forskning har vist interesse for alle de viktige politiske institusjonene. Den samme motivasjon gis for bokens tittel. Det ligger i festskriftets logikk at man ikke kan, eller bør, vente en teoretisk enhetlig tilnærming. Dess flere venner og kollegaer den som skal æres har innen ulike fagretninger, dess mer heterogent vil festskriftet gjerne bli. Ihvertfall vil det være tilfelle dersom redaktøren lykkes i den nesten umulige oppgave å integrere de ulike bidragene innenfor en helhetlig ramme. Det har Matti Wiberg neppe prøvd. Forordet er kort - bare en side - og det har ikke et analytisk siktemål.

Kapitlene varierer da også sterkt i sine teoretiske aspirasjoner. Relativt få problematiserer institusjonsbegrepet og setter det inn i en større teoretisk sammenheng. Forfatterne er i ulik grad interesserte i generell analyse av hvordan politiske institusjoner virker, hvordan de oppstår og hvordan de endres. Den mest eksplisitte teoretiske analysen foretas i Hannu Nurmis innledningskapittel »Understanding institutions through theoretical models«, hvor det brukes en spillteoretisk tilnærming. I andre kapitler brukes tildels ulike institusjonelle tilnærminger, men uten at analysen knyttes til institusjonalisme-debatten det siste ti-året.

Sammenfattende kan man derfor si at boken som en helhet slutter seg til en tradisjon i statsvitenskapen hvor politiske institusjoner ses som *studieobjekt*, mer

enn som en spesiell *analytisk tilnærming*. Den som forventer en bok i den sistnevnte tradisjonen vil trolig bli skuffet. Men ut fra bokens egen målestokk er den absolutt leseverdig. Mange kapitler er informative. Forfatterne er veletablerte forskere som gir innsiktsfulle analyser og tolkninger. Noe mer vil det være urimelig å forvente av et festskrift.

Johan P. Olsen
Universitetet i Bergen og LOS Senteret